

24 września 2019 r.

Komunikat KNF dotyczący decyzji administracyjnej wydanej w postępowaniu administracyjnym prowadzonym wobec Vestor Dom Maklerski SA w przedmiocie nałożenia sankcji administracyjnych

W dniu 24 września 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego w związku z naruszeniami, jakich dopuścił się Vestor Dom Maklerski SA („Vestor”, „Dom Maklerski”) podjęła [jednogłośnie] decyzję o:

- cofnięciu zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej,
- ustaleniu terminu dwóch miesięcy na zakończenie działalności,
- nałożeniu kary pieniężnej w wysokości 1,7 miliona złotych.

W zakresie cofnięcia zezwolenia oraz wyznaczenia terminu na zakończenie działalności Komisja nałożyła rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawą nałożenia sankcji na Dom Maklerski było stwierdzenie naruszenia przez ten podmiot:

- § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 878, z późn. zm.), obowiązującego do dnia 23 czerwca 2018 r.,
- § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego (Dz.U. z 2012 r. poz. 1072), obowiązującego do dnia 26 kwietnia 2017 r.,
- § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 855), obowiązującego od dnia 27 kwietnia 2017 r.,
- zasad uczciwego obrotu.

Powyższe naruszenia były związane z prowadzeniem przez Vestor w latach 2016-2017 usługi oferowania instrumentów finansowych. W szczególności dotyczyło to oferowania przez Dom Maklerski, ze świadomością zamieszczenia w warunkach emisji obligacji emitowanych przez FAS Polska sp. z o.o. (następnie przekształcony w FAS Polska SA, dalej FAS), nieprawdziwych informacji dotyczących zobowiązań przeterminowanych. Wynikiem działania Domu Maklerskiego było prowadzenie ofert obligacji z naruszeniem przepisów ustawy o obligacjach a jednocześnie Vestor nie zapewnił prawidłowo działającego systemu nadzoru

zgodności działalności z prawem, w związku z czym podmiot naruszył obowiązek firmy inwestycyjnej działania w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu.

Ponadto Komisja stwierdziła, że Vestor nie zapewnił skutecznie działającego systemu zarządzania konfliktem interesów. Działając w warunkach istniejącego konfliktu interesów Vestor zawierał kolejne umowy o oferowanie obligacji FAS pomimo świadomości co do niemożności terminowego spłacania zobowiązań przez emitenta oraz występowania zobowiązań przeterminowanych, a jednocześnie działanie takie służyło realizacji interesów osobistych członków zarządu Vestor. Komisja jako szczególnie naganną oceniła okoliczność, że powyższe działania Domu Maklerskiego odbywały się za wiedzą i z inicjatywy osób wchodzących w skład zarządu Vestor, stanowiących jednocześnie skład zarządu emitenta oraz powiązanych z nim kapitałowo. Działanie takie stało w sprzeczności z regulacjami dotyczącymi konfliktu interesów, obowiązującymi Dom Maklerski i członków jego zarządu.

Podmioty rynku kapitałowego są instytucjami zaufania publicznego, które podlegają surowym rygorom przejrzystości, stabilności i gwarancji bezpieczeństwa środków, jakie powierzają im uczestnicy tego rynku. Do zadań Komisji należy zapewnienie bezpiecznego i prawidłowego funkcjonowania rynku kapitałowego, w tym celu ustawodawca wyposażył Komisję m.in. w ustawowe prawo nakładania kar administracyjnych, o których mowa w art. 167 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Komisja uznała, że nałożenie na Vestor sankcji cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej oraz nałożenie kary pieniężnej będzie środkiem adekwatnym do stwierdzonych w niniejszym postępowaniu nieprawidłowości. W opinii Komisji Vestor, w świetle stwierdzonych naruszeń, nie powinien dalej posiadać zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej. Celem nadzoru wykonywanego przez Komisję jest bowiem zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku kapitałowego, w tym działających podmiotów, bezpieczeństwa obrotu oraz jego uczestników, a w szczególności ochrona klientów firm inwestycyjnych nabywających instrumenty finansowe. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami oraz towarzyszącym im szczególnie obciążającym okolicznościami, tj. postawą członków zarządu podmiotu, Komisja uznała za uzasadnione zastosowanie najbardziej surowej sankcji. Komisja wskazuje w ten sposób na szczególnie naganne wykorzystywanie zaufania inwestorów oraz klientów firmy inwestycyjnej dla własnych, osobistych celów, co godzi zarówno w interesy osób bezpośrednio zainteresowanych, jak również w zaufanie do rynku kapitałowego i jego uczestników.

W ocenie Komisji, dla rynku kapitałowego fundamentalne jest prowadzenie działalności przez firmy inwestycyjne zgodnie z prawem i zasadami uczciwego obrotu. Ma to istotne znaczenie, ponieważ nabywcy instrumentów finansowych oferowanych przez firmy inwestycyjne powierzają swoje środki w zaufaniu do tych podmiotów – do ich profesjonalizmu, uczciwości, sumienności oraz bezpieczeństwa całego procesu wynikającego z posiadanego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej.

Jednocześnie Komisja informuje, że maksymalny wymiar kary pieniężnej możliwy do zastosowania przez Komisję w niniejszej sprawie wynosił 1 747 tys. zł.

Informacje dotyczące skutków prawnych decyzji KNF wobec Vestor:

- w związku z nadaniem decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, od chwili doręczenia decyzji Vestor ma obowiązek zakończenia działalności maklerskiej w terminie dwóch miesięcy,
- w ciągu powyższych dwóch miesięcy Vestor może podejmować wyłącznie działania zmierzające do zakończenia działalności, w tym powinien niezwłocznie wypowiedzieć umowy dotyczące świadczenia usług maklerskich, jak również wszelkich innych umów związanych z wcześniejszym statusem Vestor jako firmy inwestycyjnej,
- w przypadku, gdy klienci Vestor nie podejmą decyzji co do aktywów, które Vestor przechowuje, rejestruje lub ewidencjonuje, w związku z działalnością maklerską w zakresie prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych, KNF będzie uprawniona do wszczęcia postępowania i podjęcia decyzji o przeniesieniu tych aktywów do innej firmy inwestycyjnej, która wyrazi na to zgodę.

Komisja informuje, że powyższy proces podlega monitorowaniu ze strony Komisji.